

Percepcja wsparcia a dobrostan rodziców dzieci z autyzmem

-mediująca rola stylu radzenia sobie

Streszczenie

Rodzice dzieci z autyzmem na co dzień doświadczają wielu trudności związanych z opieką i wychowaniem swoich potomków. Jak wykazują liczne badania, doświadczają oni wysokiego stresu, a ich dobrostan jest obniżony. Stało się to punktem wyjścia do rozważań podjętych w tej pracy. Przedmiotem badań były związki pomiędzy percepcją wsparcia, radzeniem sobie i dobrostanem. W relacji tej sprawdzano, czy style radzenia sobie ze stresem pełnią funkcję mediatora pomiędzy percepcją wsparcia a dobrostanem. W analizach uwzględniono zarówno dobrostan subiektywny jak i psychologiczny. Również wsparcie rozumiane było dwojako: jako wsparcie od bliskich oraz wsparcie udzielane przez specjalistów. W badaniach wzięło udział 217 rodziców dzieci z autyzmem.

Wyniki wykazały, że w przypadku obu rodzajów dobrostanu mediacyjną rolę w analizowanym układzie pełni styl radzenia sobie ze stresem skoncentrowany na emocjach. Wyższy poziom wsparcia społecznego zmniejsza tendencję do koncentracji na własnych emocjach, przekładając się tym samym na wyższy dobrostan. W przypadku dobrostanu psychologicznego charakter mediatora pełni też styl skoncentrowany na zadaniu, a mechanizm jego oddziaływania jest odwrotny: wysoki poziom wsparcia społecznego zwiększa tendencję do koncentracji na zadaniu i ma pozytywny wpływ na dobrostan. Zestawienie obu rodzajów wsparcia wykazało, że to wsparcie od bliskich w większym stopniu przekłada się na wyższy odczuwany dobrostan. Wyniki pozwoliły lepiej zrozumieć relację pomiędzy wsparciem społecznym a dobrostanem, wykazując, że nie jest to jedynie prosta zależność. Samo wsparcie, by mogło skutecznie poprawiać samopoczucie i jakość życia rodziców, musi jednocześnie wpływać na ich bardziej adaptacyjne radzenie sobie z odczuwanym stresem.

Badania mogą być punktem wyjścia do dalszych rozważań nad dobrostanem rodziców dzieci z autyzmem i jego uwarunkowaniami. Może to być podstawą do niesienia tej grupie bardziej skutecznej pomocy.